



**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

Ime in priimek ali šifra tekmovalca/-ke:

Razred:

Mentor/-ica:

ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2021/2022

Tekmovalna skupina: Osnovna šola B (6. in 7. razred)

Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!

Veseli nas, da sodeluješ na tekmovanju v znanju geografije, kjer boš izkazal/-a svoje geografsko znanje in zmožnosti sklepanja ter argumentiranja.

Najprej zapiši svoje podatke ali prilepi svojo šifro v za to predviden prostor.

Uporabljaš lahko kemični svinčnik ali nalivno pero, kompas, geotrikotnik ter barvice.

Naloge rešuj tako, da odgovore v sklopu A vpišeš v preglednico na ocenjevalnem obrazcu, odgovore v sklopu B pa čitljivo napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi. Odgovore iz sklopa A bomo upoštevali le, če bodo zapisani v preglednici na ocenjevalnem obrazcu. Če se zmotiš, napačen odgovor prečrtaj in jasno zapiši novo rešitev.

Za reševanje nalog v sklopih A in B imaš na voljo 90 minut časa.

Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

Pri nalogah od 1 do 20 izberi pravilni odgovor in črko pred njim zapiši na ocenjevalni obrazec.

The map shows the Strunjan Peninsula (Rt Strunjan) and the surrounding area. Key locations include Strunjan, Strugnano, and the Ronek Ronco. The map is numbered 1 through 15, corresponding to the numbered points on the map. A compass rose is located in the top left corner, and a scale bar is in the top right corner. The map is titled 'Rt Strunjan' and 'Rt Kane Punta Cane'.

Pešpot – Prehod na lastno odgovornost / Sentiero – Passaggio a propria responsabilità / Footpath – Passage at your own risk
Področje Krajinskega parka Strunjan / Area del Parco naturale Strugnano / Area of the Strunjan Landscape Park
Naravni rezervat Strunjan Stjuža / Riserva naturale Strugnano Chiusa / Strunjan Stjuža Nature Reserve
Naravni rezervat Strunjan / Riserva naturale Strugnano / Strunjan Nature Reserve
Naravni rezervat Strunjan - ožje območje / Riserva naturale Strugnano - l'area centrale / Strunjan Nature Reserve - core area

LEND / LEGENDA:
Center Krajinskega parka Strunjan
Centro del Parco naturale Strugnano
Landscape Park Strunjan Centre

LEGENDA / LEGEND / LEGENDA:

Vir: Javni zavod Krajinski park Strunjan. URL: <https://parkstrunjan.si/aktivnosti/krozna-ucna-pot/#gallery-24294690-3> (citirano 20. 8. 2021).

1. Glede na sliko 1, kateri dejavnik najbolj preoblikuje površje v Krajinskem parku Strunjan?

- a) Morje.
- b) Veter.
- c) Ledeniki.
- d) Vulkanizem.
- e) Reke.

2. Glede na sliko 1, če pohodnik pot od točke 13 nadaljuje proti vzhodu, v katero naselje bo prispel najprej?

- a) V Postojno.
- b) V Strunjan.
- c) V Piran.
- d) V Izolo.
- e) V Koper.

3. Glede na sliko 1, kateri opis je najprimernejši za postajališče št. 3 na pešpoti?

- a) Strmo površje ponuja slikovite razglede.
- b) Plasti v klifih so različnih debelin.
- c) Kamnito morsko dno prekrivajo različne vrste alg.
- d) Tu živijo korale, spužve in morski konjički.
- e) Morska laguna je pomembno gnezdišče različnih vrst ptic.

Slika 2



Foto: Borut Stojilković, 2021.

4. Glede na zemljevid na sliko 1, na kateri točki je bila posneta slika 2?

- a) 3.
- b) 4.
- c) 13.
- d) 14.
- e) 15.

5. Katera je prevladujoča kmetijska panoga na sliko 2?

- a) Solinarstvo.
- b) Turizem.
- c) Čebelarstvo.
- d) Vinogradništvo.
- e) Oljkarstvo.

Slika 3



Foto: Borut Stojilković, 2021.

6. Glede na sliko 1 in 3, kateri opis najbolje opisuje značilnosti poselitve na območju krajinskega parka?

- a) Hiše so najgostejše v središčnem naselju, od koder je pozidava z razdaljo čedalje manjša.
- b) Ker gre za valovito gričevnato pokrajino, na tem območju hiš na terasah ne najdemo.
- c) Strnjene gradnje na območju praviloma ni, hiše so raztresene po celotnem območju.
- d) Največji vpliv na zgostitev poselitve ima prisojna lega.
- e) Zgostitev poselitve je največja v okolici petih večjih parkirišč.

7. Za naselje Strunjan z okolico so ob cestah značilni dvojezični napisi. Zakaj so dvojezični?

- a) Ker tako tuji turisti lažje najdejo pravo pot.
- b) Zaradi tujih vlagateljev.
- c) Dvojezični napisi so pogoj, da je Slovenija lahko v Evropski uniji.
- d) Ker na tem območju poleg Slovencev živi še italijanska narodna manjšina.
- e) Dvojezični napisi so vmesni korak na poti k trojezičnim, da bo Strunjan bolj prepoznaven.

8. Katera trditev najbolj pravilno opisuje globus?

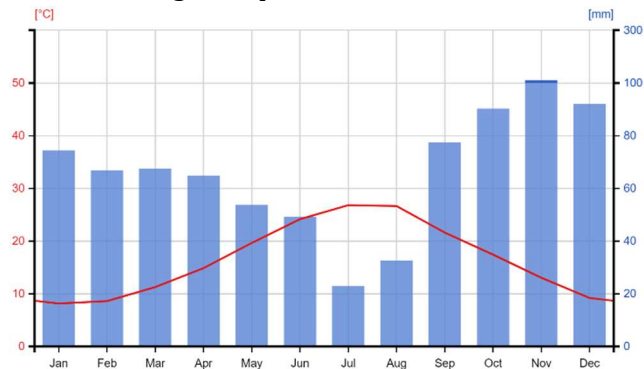
- a) Maketa Zemlje, ki ne popači razdalj na Zemljinem površju.
- b) Plast med jedrom in plaščem Zemlje.
- c) Zemljevid Zemlje, kjer so velikosti in razmerja celin popačena.
- d) Globus je sopomenka za ekvator.
- e) Pripomoček, ki predstavlja najkrajšo razdaljo med dvema krajema.

Slika 4: Zemljevid Hrvaške



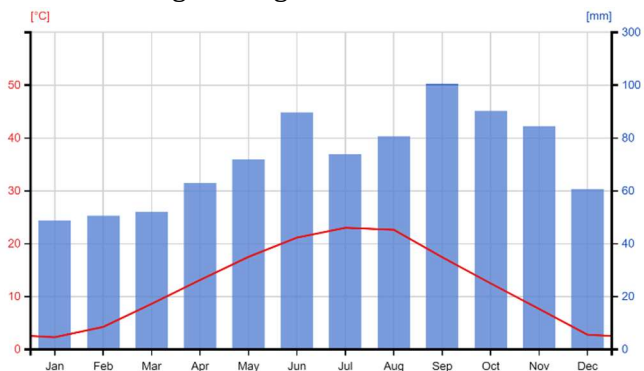
Vir: <https://climatecharts.net/> (citirano 27. 8. 2021).

Slika 5: Klimogram Splita



Vir: <https://climatecharts.net/> (citirano 27. 8. 2021).

Slika 6: Klimogram Zagreba



Vir: <https://climatecharts.net/> (citirano 27. 8. 2021).

9. Glede na sliko 4, kako se imenuje država, označena s črko A?

- a) Srbija.
- b) Italija.
- c) Avstrija.
- d) Severna Makedonija.
- e) Bosna in Hercegovina.

10. Glede na sliko 6, kolikšna je povprečna septembrska temperatura v Zagrebu?

- a) 15,2 °C.
- b) 17,4 °C.
- c) 19,3 °C.
- d) 21,6 °C.
- e) 26,6 °C.

11. Glede na sliko 5, kateri opis podnebnih značilnosti drži za Split?

- a) Mesto ima dva padavinska viška.
- b) Temperatura se nikoli ne spusti pod 10 °C.
- c) Eno deževno obdobje – od maja do septembra.
- d) Količina padavin se praviloma manjša od novembra do julija.
- e) Nič od zgoraj opisanega.

12. Glede na sliko 4 in 5, katera naravna nesreča bi glede na podnebne značilnosti najverjetneje lahko prizadela Split?

- a) Spomladanske poplave.
- b) Jesenski žledolom.
- c) Zimska zmrzal.
- d) Celoletna suša.
- e) Poletni požari.

13. Kako si sledijo zapisane celine od največje do najmanjše?

- a) Antarktika, Evropa, Azija.
- b) Afrika, Severna Amerika, Evropa.
- c) Azija, Avstralija, Afrika.
- d) Avstralija, Evropa, Antarktika.
- e) Afrika, Avstralija, Evropa.

14. Dopolni: Transilvanija leži med ____ in ____.

- a) Britanskim otočjem in Skandinavskim polotokom.
- b) Dinarskim gorstvom in Apeninskim polotokom.
- c) Panonsko nižino in Karpati.
- d) Alpami in Apeninskim polotokom.
- e) Črnim morjem in Kavkazom.

Slika 7: Evrski kovanci



Vir: <https://ec.europa.eu/> (citirano 27. 8. 2021).

15. Evrski kovanci imajo na eni strani državne simbole. Glede na sliko 7, katera simbola nista slovenska?

- a) A in B.
- b) B in C.
- c) B in D.
- d) C in E.
- e) A in E.

20. V določenem naselju s površino 5 km² živi 10 ljudi. Kolikšna je gostota prebivalstva?

- a) 1 prebivalec na km².
- b) 2 prebivalca na km².
- c) 2,5 prebivalca na km².
- d) 5 prebivalcev na km².
- e) 10 prebivalcev na km².

16. S čim negativnim se srečujejo države EU, ki nimajo evra?

- a) S stroški pri menjavi valute.
- b) Z večjo izbiro za kupce.
- c) S stabilnejšimi cenami med državami EU.
- d) S tesnejšim gospodarskim sodelovanjem med državami EU.
- e) Brez tveganja nihanj zaradi tuje valute.

17. Države lahko ob posebnih priložnostih izdajo tudi priložnostne kovance. Glede na sliko 7, katerega leta je Slovenija izdala kovanec F?

- a) 1990.
- b) 2000.
- c) 2015.
- d) 2016.
- e) 2020.

18. Glede na sliko 7, kateri kovanec predstavlja naravno dediščino?

- a) A.
- b) B.
- c) C.
- d) D.
- e) E.

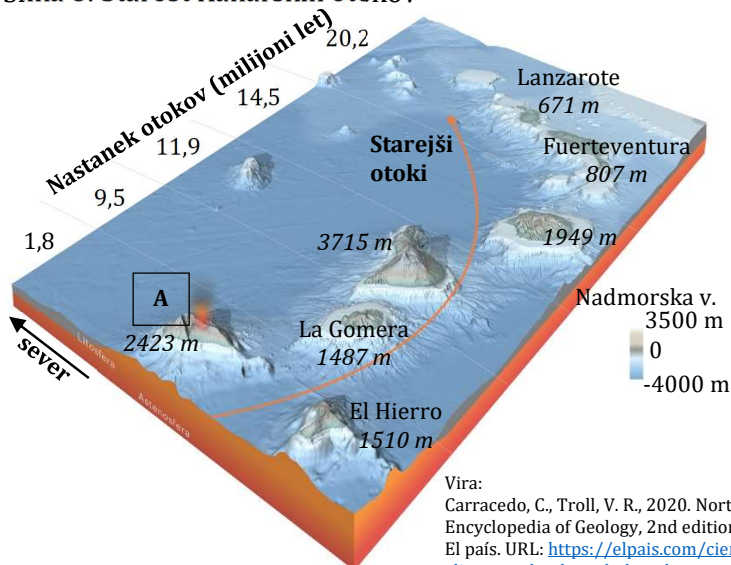
19. Kateri je najpomembnejši vzrok za vključenost evropskih držav v EU?

- a) Da se poenotijo prehranske navade ljudi.
- b) Da imajo države skupne simbole.
- c) Da se zagotavlja varnost in pretok ljudi.
- d) Da imajo države skupno davčno politiko.
- e) Da države uravnavajo skupne cene bencina.

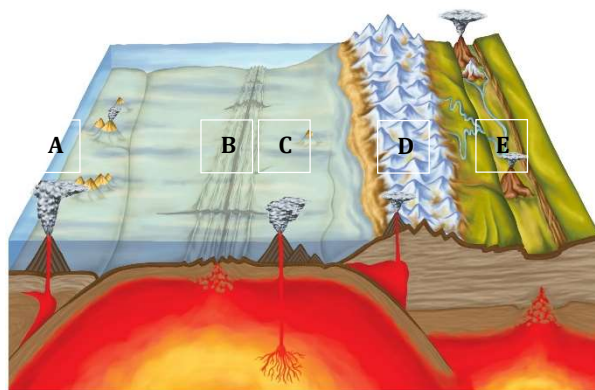
SKLOP B

21. Gore so lahko vulkanskega nastanka. Eno zadnjih vulkanskih dogajanj lahko spremljamo na Kanarskih otokih. S pomočjo slik 8 in 9 odgovori na vprašanja.

Slika 8: Starost Kanarskih otokov



Slika 9: Dinamika tektonskih plošč



Vir: Stojilković, B., Polšak, A., 2021. Kjer se konča dolina in začne gora. Uvod v fizično geografijo gora. Geografija v šoli, 29, 2, str. 42—53.

Vira:

Carracedo, C., Troll, V. R., 2020. North-East Atlantic Islands: The Macaronesian Archipelagos. Encyclopedia of Geology, 2nd edition. Elsevier. DOI: 10.1016/B978-005-102908-4.00027-8. El país. URL: <https://elpais.com/ciencia/2021-10-01/un-punto-caliente-bajo-las-canarias-alimenta-el-volcan-de-la-palma-y-creara-nuevas-islas.html> (citirano 21. 10. 2021).

a) Kako se imenuje otok na Kanarskih otokih, kjer je septembra in oktobra 2021 potekalo aktivno ognjeniško delovanje in ki je na sliki 8 označen s črko A? (1 točka)

b) S katero črko na sliki 9 je označeno dogajanje, ki ga prikazuje slika 8? Obkroži. (1 točka)

A B C D E

22. Vrhove gora poveži s celinami, kjer se nahajajo. To storiš tako, da črko pred celino zapišeš na ustrezne črte na levi. (2 točki)

___ Aconcagua	A Evropa
___ Mt. Vinson	B Severna Amerika
___ Kilimandžaro	C Azija
___ Denali	D Avstralija
	E Afrika
	F Latinska Amerika
	G Antarktika

23. Opredeli pojem visokogorje. (1 točka)

24. Visoke kraške planote smiselno poveži z gorsko verigo. To storiš tako, da črko pred gorsko verigo zapišeš na ustrezne črte na levi. (2 točki)

___ Pokljuka	A Julijske Alpe
___ Jelovica	B Kamniško-Savinjske Alpe
___ Velika planina	
___ Menina planina	
___ Mežakla	

25. Oglej si sliko 10, ki prikazuje planince med Malim Triglavom in vrhom Triglava, ter odgovori na vprašanja.

- a) Ljudje se podajajo na Triglav iz različnih razlogov. Navedi tri različne. **(2 točki)**

- _____
- _____
- _____

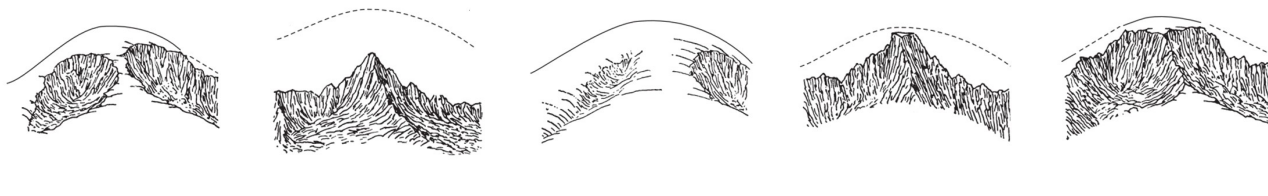
Slika 10: Vzpon na Triglav



Foto: B. Stojilković, 2021.

- b) Pobočja Triglava so zelo strma. Pri tem so imeli pomembno vlogo ledeniki. Številke od 1 do 5 razvrsti pod slike 11–15 tako, kot si sledijo od poledenitve (1) do današnje oblike Triglava (5). **(1 točka)**

Slike 11–15: Oblikovanje Triglava



- c) Kako se imenuje kamnina, ki je na sliki 10 označena s črko A? **(1 točka)**

Vir: Price, M. F., Byers, A. C., Friend, D. A., Kohler, T., Price, L. W. (ur.), 2013. Mountain Geography. Berkeley: University of California Press.

- d) Triglavski dom na Kredarici leži na 2515 m n. v. Kolikšna je relativna višinska razlika do vrha Triglava? **(1 točka)**

Prostor za izračun:

Odgovor: _____

- e) Planinci morajo ob vzponu upoštevati varnostna pravila, da ne prihaja do nesreč. Navedi dve različni. **(2 točki)**

Pravilo 1: _____

Pravilo 2: _____

26. Oglej si sliko 16, ki prikazuje planino Krstenico v Triglavskem narodnem parku.

- a) Imenuj eno pomembno gospodarsko dejavnost, ki je prisotna na območju na sliki. **(1 točka)**

- b) Zapiši en element kulturne pokrajine, ki ga ohranjajo znotraj Triglavskega narodnega parka. **(1 točka)**

Slika 16: Planina Krstenica



Vir: Zdešar, A., 2018. Alpe niso le turistični cilj. Zavarovana območja narave v Alpah. Planinski vestnik, 2018, 10, str. 4–13.

27. Oglejte si sliko 17 in preglednico 1 ter odgovori na vprašanji.

Slika 17: Rastlinsko-višinski pasovi v Sloveniji



Vir: Stojilkovič, B., Polšak, A., 2021. Kjer se konča dolina in začne gora. Uvod v fizično geografijo gora. Geografija v šoli, 29, 2, str. 42–53.

Preglednica 1: Rastlinsko-višinski pasovi v Sloveniji

Ime pasu	Nadmorska višina
Nižinski pas	0–250 m
Gričevnati pas	250–650 m
Nižji gorski pas	650–1200 m
Višji gorski pas	1200–1600 m
Podvisokogorski pas	1600–2000 m
Visokogorski pas	nad 2000 m

Vir: Stojilkovič, B., Polšak, A., 2021. Kjer se konča dolina in začne gora. Uvod v fizično geografijo gora. Geografija v šoli, 29, 2, str. 42–53.

a) Poimenuj rastlinsko-višinski pas, ki se nahaja do črte, označene s črko A.

(1 točka)

b) Obkroži rastlini, ki ne prevladujeta v pasu, označenem s črko B.

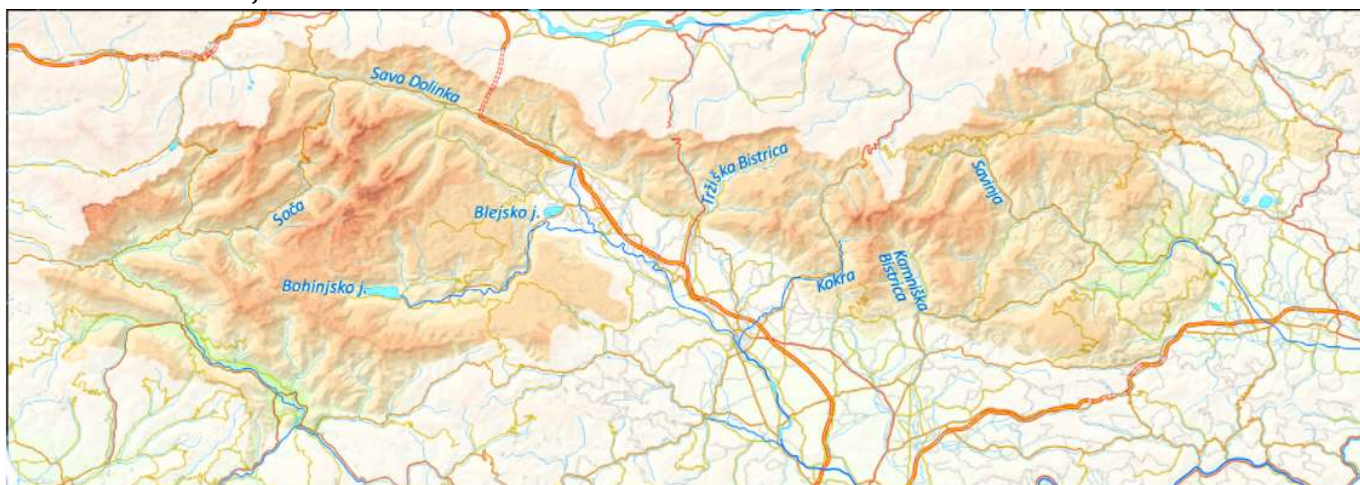
(1 točka)

prtljikava drevesa bukev lišaji snežne alge ruševje beli gaber alpska travišča

28. Na nemem zemljevidu na sliki 18 jasno označi: (A) najvišji vrh Kamniško-Savinjskih Alp, (B) najdaljši cestni predor med Slovenijo in Avstrijo ter (C) dolino Vrata.

(3 točke)

Slika 18: Nemi zemljevid



Vir: Jeršin Tomassini, K., Janžekovič, M., 2015. Alpske pokrajine. Geografija 9. ZRSŠ, str. 129–152.

29. Preberi besedilo ter napiši ime in priimek raziskovalca, na katerega se besedilo nanaša. (1 točka)

Rastline za svoj herbarij je nabiral po vrhovih Karavank, Kamniško-Savinjskih in Julijskih Alp. Njegova planinska zapuščina je tudi postavitve prvih visokogorskih zavetišč, zdaj planinskih koč pri nas: prvo je dal že konec 18. stoletja postaviti pri Dvojnem jezeru v Dolini Triglavskih jezer, drugo pa na Velem polju.

Vir: Mikša, P., Ogrin, M., Glojek, K., 2017. Od kod gorska identiteta Slovencev?. Geografski obzornik, 64, 3—4, str. 10—28.

30. Slika 19 prikazuje zavarovana območja v Alpah in nekaterih sosednjih pokrajinah.

- a) Poimenuj območje, ki ga omejuje rdeča črta. **(1 točka)**

Območje, označeno z rdečo črto je

_____.

- b) Osrednja in robna območja narodnih parkov v Alpah se razlikujejo. Napiši eno razliko med osrednjimi in robnimi območji, povezano z varovanjem le-teh. **(1 točka)**

Slika 19: Zavarovana območja v Alpah



Vir: Zdešar, A., 2018. Alpe niso le turistični cilj. Zavarovana območja narave v Alpah. Planinski vestnik, 2018, 10, str. 4—13.

31. Atlas gradi več gorskih verig. Pri reševanju nalog si pomagaj s sliko 20.

Slika 20: Gorovje Atlas



Vir: Ganna Mahmoud, D., 2021. Gorovje Atlas. Geografija v šoli, 29, 2, str. 54—61.

- a) Naštej tri države, v katere sega gorovje Atlas.

- _____
- _____
- _____

(2 točki)

- b) Kako se imenjuje gorska veriga, ki jo opisuje besedilo v okvirčku? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom. **(1 točka)**

V obliki polmeseca povezuje španski koloniji Ceuta in Mellila (najvišji vrh je Tidirhine, tudi Tidighin – 2.456 m). Proti Sredozemlju se spuščajo strma pobočja, sredozemski rob z milim podnebjem in rastjem je zelo ozek.

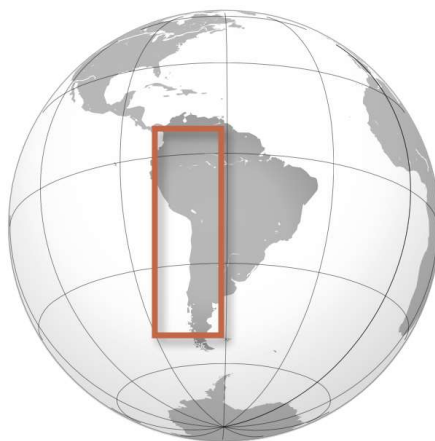
Vir: Ganna Mahmoud, D., 2021. Gorovje Atlas. Geografija v šoli, 29, 2.

- A) Telski Atlas.
- B) Srednji Atlas.
- C) Visoki Atlas.
- D) Riff.
- E) Saharski Atlas.

32. Gorovje Atlas je pomembna podnebna ločnica. Južno in vzhodno od gorovja je v večjem delu leta sušno, a kljub temu ljudem ne zmanjka vode. Kateri tehnični ukrep omogoča oskrbo ljudi z vodo na opisanem območju tudi v sušnem obdobju? **(1 točka)**

33. Oglej si zemljevid na sliki 21. Katero gorovje je označeno? **(1 točka)**

Slika 21: Gorovje



Cigale, D., 2017. Tradicionalni sodobni odnosi človeka do gora ... Geografski obzornik, 64, 3–4, str. 53–62.

34. Inki so pogosto gradili višinska svetišča na vrhu zavojevanih ozemelj. Razloži pomen takšne gradnje. **(1 točka)**



Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Ime in priimek ali šifra tekmovalca/-ke:

Razred:

Mentor/-ica:

OCENJEVALNI OBRAZEC

ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2021/2022

Tekmovalna skupina: Osnovna šola B (6. in 7. razred)

SKLOP	NALOGA	MOŽNO ŠT. TOČK	ODGOVOR
A	1.	1	
	2.	1	
	3.	1	
	4.	1	
	5.	1	
	6.	1	
	7.	1	
	8.	1	
	9.	1	
	10.	1	
	11.	1	
	12.	1	
	13.	1	
	14.	1	
	15.	1	
	16.	1	
	17.	1	
	18.	1	
	19.	1	
	20.	1	

SKLOP	NALOGA	MOŽNO ŠT. TOČK	DOSEŽENO ŠT. TOČK
B	21. a	1	
	21. b	1	
	22.	2	
	23.	1	
	24.	2	
	25. a	2	
	25. b	1	
	25. c	1	
	25. d	1	
	25. e	2	
	26. a	1	
	26. b	1	
	27. a	1	
	27. b	1	
	28.	3	
	29.	1	
	30. a	1	
	30. b	1	
	31. a	2	
	31. b	1	
	32.	1	
	33.	1	
	34.	1	